

# Landelijke Opleidingsplan voor de medische vervolgopleiding Psychiatrie

## **Wat?**

Het nieuwe landelijk opleidingsplan is ontwikkeld in lijn met de eisen en aanwijzingen in het [kaderbesluit CGS](#). Het beschrijft de structuur en inhoud van de medische specialistische vervolgopleiding tot psychiater. Het landelijk opleidingsplan vormt samen met het regionale plan de basis voor het individuele opleidingsplan van de aios.

## **Voor wie?**

Het landelijk opleidingsplan is primair bedoeld om aios, opleiders en supervisors praktische handvatten voor uitwerking in de praktijk te bieden.

## **Waarom?**

Verschillende ontwikkelingen beïnvloeden de toekomst van de zorgsector en daarmee ook de psychiatrie en de opleiding tot psychiater. Een toekomst waarin de problematiek waarmee de patiënt zich presenteert complexer zal zijn en er door het individu, de instanties, en de samenleving gestuurd zal worden op resultaten en toegevoegde waarde. De toegenomen complexiteit van de zorgvraag vraagt om een breed opgeleide professional die in staat is een consultatieve functie te vervullen en naar gelang de situatie de eigen rol in het netwerk kan versterken of reduceren.

## **Hoe?**

De inhoud van het opleidingsplan is tot stand gekomen in samenwerking met het Consilium Psychiatricum, de werkgroep Entrustable Professional Activities (EPA), en de Werkgroep Opleidingsplan van de NVvP. Bij alle bijeenkomsten zijn familie- en ervaringsdeskundigen van MIND2 aanwezig geweest.

## **Wanneer?**

Dit opleidingsplan treedt in werking per 1 juli 2020.

# De belangrijkste uitgangspunten van het Landelijk Ontwikkelingsplan

## **De opleiding leidt op tot psychiater met kennis van en ervaring in levensloopspsychiatrie.**

De aios wordt opgeleid tot een breed inzetbare psychiater met kennis van en inzicht in de ontwikkeling en het beloop van psychiatrische stoornissen. Dit vereist onder meer dat de aios ervaring opdoet in verschillende behandelcontexten en zich verdiept in de kenmerken van patiënten in verschillende levensfasen: kind- en jeugd; volwassenen: en ouderen.

## **De opleiding is activiteitgericht ingericht: EPA's en de ontwikkeling naar bekwaamheidsniveaus vormen het uitgangspunt voor de opleiding.**

EPA staat voor "*Entrustable Professional Activities*"; dit zijn gestructureerde beschrijvingen van afgebakende professionele activiteiten "*die stafleden toevertrouwen aan een aios om met beperkte tot geen supervisie uit te voeren zodra de aios de benodigde competenties heeft verkregen*" (Ten Cate, 2015). EPA's zijn afgebakende beroepsactiviteiten (kernactiviteiten) terwijl competenties de 'capaciteiten en kwaliteiten' van mensen beschrijven. Met de introductie van de EPA's is aansluiting gezocht bij de dagelijkse praktijk van het opleiden.

## **Er zijn maatschappelijke stages opgenomen.**

Het takenpakket van de psychiater is in de loop van de tijd uitgebreid met maatschappelijke taken zoals voorlichting geven of het bieden en uitvoeren van consultatie. De psychiater kan in consult gevraagd worden door collega (huis-)artsen, zorgverleners van een wijkteam of een zorginstelling. Deze activiteiten vragen achtergrondkennis en competenties op het gebied van bijvoorbeeld: leiderschap, samenwerking en communicatie met andere zorgprofessionals. De aios doet ervaring op met maatschappelijke taken in ten minste 4 korte stages / stageopdrachten.

## **De opleiding biedt ruimte aan de aios om zich te profileren.**

Profilering is mogelijk in zowel vakinhoudelijke als vakoverstijgende onderwerpen. Vakinhoudelijke profilering kan gekoppeld zijn aan de drie levensfasen of aan contexten zoals: verslaving, forensische psychiatrie, etc. Hierbinnen zijn combinaties mogelijk. Voorbeelden van vakoverstijgende profilering zijn: wetenschappelijk onderzoek, beleidspsychiatrie, medisch leiderschap, technologische innovatie, doelmatigheid, voorlichting of onderwijs.

**De aios neemt de regie in de eigen opleiding.**

De aios neemt zelf het voortouw in het uitstippelen van het opleidingstraject en krijgt gedurende de opleiding in toenemende mate meer verantwoordelijkheid voor eigen inrichting, profilering en keuzes. Aios die zich willen profileren, beschrijven in samenspraak met de opleider de doelen, aanpak en opbrengst van de profileringsactiviteiten en een plan van aanpak.

**Meer maatwerk voor de aios.**

De opleiding biedt betere aanknopingspunten voor leveren van maatwerk, vooraf vrijstellen, tussentijds bekwaam verklaren, versnellen en indien nodig: verlengen van de opleidingsduur. Om dit mogelijk te maken is de opleiding opgedeeld in afzonderlijk te toetsen en beoordelen 'eenheden'.

**Betere koppeling met de actualiteit.**

Landelijk actuele maatschappelijke thema's, zoals: 'gendersensitieve zorg' 'kwetsbare ouderen', 'medisch leiderschap' en 'doelmatigheid', krijgen een herkenbare plaats in de opleiding. Alle aios verwerven basiscompetenties in deze thema's door werkplekleren, cursorisch onderwijs en discipline overstijgend onderwijs.